(FIOSSatty

High School Level Chemistry Glossary

English | Polish

Translation of Chemistry terms based on the Coursework for Chemistry Grades 9 to 12.

This glossary is to PROVIDE PERMITTED TESTING ACCOMMODATIONS of ELL/MLL students. It should also be used for INSTRUCTION during the school year. The glossary may be downloaded, printed and disseminated to educators, parents and ELLs/MLLs.

<u>Please click here for the New York State Office of Bilingual Education and World Languages Webpage on "Assessment and Testing Accommodations"</u>

Education - P-16

Office of Elementary, Middle, Secondary, and Continuing Education and Office of Higher Education
Office of Bilingual Education and Foreign Language Studies
http://www.emsc.nysed.gov/biling/

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK

Regents of the University

MERRYL H. TISCH, Chancellor, B.A., M.A., Ed.D.	New York
MILTON L. COFIELD, Vice Chancellor, B.S., M.B.A., Ph.D.	Rochester
ROBERT M. BENNETT, Chancellor Emeritus, B.A., M.S.	Tonawanda
SAUL B. COHEN, B.A., M.A., Ph.D.	New Rochelle
JAMES C. DAWSON, A.A., B.A., M.S., Ph.D.	Plattsburgh
Anthony S. Bottar, B.A., J.D.	Syracuse
GERALDINE D. CHAPEY, B.A., M.A., Ed.D.	Belle Harbor
HARRY PHILLIPS, 3rd, B.A., M.S.F.S.	Hartsdale
JOSEPH E. BOWMAN, JR., B.A., M.L.S., M.A., M.Ed., Ed.D.	Albany
JAMES R. TALLON, JR., B.A., M.A.	Binghamton
ROGER TILLES, B.A., J.D.	Great Neck
KAREN BROOKS HOPKINS, B.A., M.F.A.	Brooklyn
CHARLES R. BENDIT, B.A.	Manhattan
BETTY A. ROSA, B.A., M.S. in Ed., M.S. in Ed., M.Ed., Ed.D.	Bronx
LESTER W. YOUNG, JR., B.S., M.S., Ed. D.	Oakland Gardens
CHRISTINE D. CEA, B.A., M.A., Ph.D.	Staten Island
Wade S. Norwood, B.A.	Rochester

Interim President of the University and Commissioner of Education CAROLE F. HUXLEY

Senior Deputy Commissioner of Education, P-16 IOHANNA DUNCAN-POITIER

Associate Commissioner for Curriculum and Instructional Support IEAN STEVENS

Coordinator, Office of Bilingual Education and Foreign language Studies PEDRO J. RUIZ

Acknowledgements:

The New York State Education Department Glossaries for English Language Learners were reviewed and updated during the 2008-2009 school year. We would like to thank in these efforts the New York State Education Department Language BETACs (Spanish, Asian and Haitian Bilingual Education Technical Assistance Centers), the NYS Office of Curriculum, Instruction and Instructional Technology; the New York City Department of Education Office of English Language Learners, and the NYC Department of Education Translation and Interpretation Unit.

The State Education Department does not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its educational programs, services and activities. Portions of this publication can be made available in a variety of formats, including brailed, large print or audio tape, upon request. Inquiries concerning this policy of nondiscrimination should be directed to the Department's Office for Diversity, Ethics, and Access, Room 530, Education Building, Albany, NY 12234.

A

absolute alcohol: alkochol absolutny

absolute temperature scale: skala temperatury

absolutnej

absolute zero: zero absolutne absorbency: pochanialnosc` absorption: pochlanianie

absorption coefficient: wspołczynnik pochlaniania adsorption isotherm: izoterma adsorpcji

absorption plant: ptaszczyzna pochtaniania absorption tube: tuba do pochlaniania absorptivity: stopien pochlaniania

accelerated filtration: filtracja akcelerowana

acceleration agent: czynnik akceleracji

accelerator: akcelerator accelofilter: akcelofiltr acceptor: przyjmujacy accuracy: dokladnosc acetaldehyde: acetaldehyd

acetone: acetone acetylene: acetylen

acetylene series: serie acetylenowe

acid: kwas acidic: kwasowy

acid anhydride: kwas bezwodnikowy acid-base indicator: wskaznik kwasu-zasady acid-base neutralization: neutralizacia

kwasem i zasada

acid-base tritation: badanie stezenia kwasu-zasady

acid radical: pierwiastek kwasowy acid rain: kwasny deszcz

acid salt: sol kwasowa

acid treating: podzialanie kwasem acidic titrant: kwasny stezacz acidification: zakwaszanie acidimeter: kwasomierz acidity: kwasowosc action: reakcja

actinide series: serie aktynowe

actinium: aktvn

actinochemistry: aktyno chemia activated complex: nietrwaty zwiazek activated support: wzmocnienie aktywacji activated water: woda aktywowana

activation: aktywowanie

activation energy: energia aktywacji

activator: aktywator

active centres: centra aktywne

activity: aktywnosc

activity series: serie aktywnosci addition agent: czynnik dodawania addition polymer: polimer polaczony

adhesive: adhezywny

adiabatic calorimeter: kalorymetr adiabatyczny

adiabatic flame temperature: adiabatyczna temperatura

adion: dodatek adsorbate: adsorbacz adsorbent: adsorbent adsorption: adsorpcja

adsorption isobar: izobara adsorpcji adsorption isotherm: izoterma adsorpcji

agent: czynnik

air pressure: cisnienie powietrza

alcohol: alkohol aldehyde: aldehyd

alicyclic hydrocarbons: weglowodory alicykliczny aliphatic hydrocarbons: weglowodory alifatyczne

alkalescence: zasadowosc

alkali: zasadowy

alkali metal: metal alkaliczny

alkane: weglowodor

alkane derivative: groupa weglowodorowa

alkaline: zasadowy

alkaline earth metal: zasadowy ziemny metal

alkene: weglowodor

alkył group: grupa weglowodorowa

alkyne: weglowodor allene: alen allotrope: alotrop allotropy: alotropia

alloy: stop

alpha emission: emisja alfa alpha particle: czasteczka alfa

alternating current: alternatywny prad

alum: alun

alumina: tlenek aluminium aluminate: aluminian aluminum: aluminium amalgam: amalgamat amino acid: aminokwas ammonia: amoniak

ammonia liquor: likier amoniakalny ammonification: amoniakowanie

ammonium: amon

amperometry: amperometria amphiprotic: amfoprotyczny amphoteric: amfoteryczny amphoterism: amfoteryzn

analysis: analiza analyst: analizator

analytical balance: balans analityczny analytical chemistry: chemia analityczna analytical reagent: analityczny reaktant

anhydride: bezwodnik

angle: kat

angstrom: angstrom anhydrous: bezwodny

anion: anion anode: anoda

antacid: odkwaszacz antienzyme: antyenzym antichlor: antychlor antifebrin: antyfebryn

antifoaming agent: czynnik odpieniajacy

antifreeze: przeciwzamrzacz antimatter: antymateria antimony: antymon antioxidant: antvutleniacz antiseptic: antyseptyczny

aqua: woda

aqua regia: woda regia aqueous: roztwor wodny

argon: argon

aromatic: aromatyczny arsenic: arszenik

arsenic trioxide: troitlenek arseniku

arsenical: arszeniczny arsenide: arszenian

artificial radioactivity: sztuczna radioaktywnosc

assistant: asystent association: zwiazek atmosphere: atmosfera

atmospheric pressure: cisnienie atmosferyczne

atom: atom

atomic absorption spectrometry: spektrum

atomowci absorpcii

atomic bond: wiazanie atomowe atomic mass: masa atomowa

atomic mass unit: jednostka masy atomowcj

atomic pile: stos atomowy atomic radius: promien atomowy atomic weigth: ciczar atomowy attraction: przycioganie

Avogadro's number: stala Avogadra

azeotropic: azeotropiczny

B

baking powder: proszek do pieczenia baking soda: soda do pieczenia

balance: rownowaga

balanced equation: rownowanie rownowagi

barium: bar

barium carbonate: weglan bary barium chloride: chlorek bary barium nitrate: azotan bary barium sulfate: fosfaran barv

barometer: barometr

barometric pressure: cisnienie barometry

base: zasada

basic anhydride: zasadowy bezwodnik

battery: bateria

bauxite: boksvt beaker: zlewka

beneficiation: uzvtecznosc

benzaldehyde: aldehyd benzenowy benzene ring: pierscien benzenowy benzene series: serie benzenowe

benzenesulfonic acid: kwas benzenosiarkowy

benzenoid: benzenoid benzidine: benzydyna

benzoic acid: kwas benzoesowy benzil alcohol: alkohol benzylowy

berkelium: berkel beryllium: berylium

beta particle: czasteczka beta

binary compound: zwiazek dwuskladnikowy

binder: wiazanie

binding energy: energia polaczenia

biochemical: biochemiczny

bismuth: bismut bleach: wvbielacz

blowing agent: czynnik podmuchu

boiler scale: skala boilera

boiling: wrzacy

boiling point elevation: poziom punkty wrzenia

bond: wiazania

bond angle: kot wiazania bond energy: energia wiazanic

bonding: polaczenie borax: boraks

boric acid: kwas borny borofluoride: fluorek borou

boron: bor

boron carbide: weglik boru boron hydride: wodorek boru boron nitride: azotek boru borosilicate: krzemian boru

bottle: butla

Boyle's law: prawo Boyla brake fluid: plyn hamulcowy branch-chain: lancuch galeziowy

brass: braz brazing: mosiezny breeder reactor: reaktor

reprodukcyjny

bright-line spectrum: spektrum jasnej linii

brine: zakwas bromine: brom bronze: broz buffer: bufor

Bunsen burner: palnik Bunsena

burette: menzurka burning: spalanie butane: butan

butanedid: butanediol butanol: butanol buten: buten butyl: butyl

butyl alcohol: alkohol butylowy butyl rubber: guma butylowa butyric acid: kwas butyryczny

C

cadmium: kadm calcination: kalcynacja

calcite: kalcyt calcium: wapn

calcium carbide: weglik wapnia calcium carbonate: weglan wapnia calcium chloride: chlorek wapnia

calcium hydroxide: wodorotlenek wapnia calcium hypochlorite: chloryn wapnia

calcium oxide: tlenek wapnia calcium phosphate: fosforan wapnia calcium sulfate: siarczan wapnia

californium: kaliforn calomel: tlenek rteci calorie: kaloria

calorimeter: kalorymetr calorimetry: kalorymetria

camphor: kamfora capacity: pojemnosc carbene: karbon carbide: karbid

carbocyclic: weglocykliczny carbohydrate: weglowodan carbolic acid: kwas weglowy

carbon: wegiel

carbon black: czarny wegiel
carbon cycle: cykl weglowy
carbon dioxide: dwutlenek wegla
carbon disulfide: dwusiarczek wegla
carbon monoxide: tlenek wegla

carbon tetrachloride: trojchlorek wegla

carbonate: weglan

carbonic acid: kwas weglowy carbonide: weglan, weglik carboxyl: karboksyl

carboxylic acid: kwas karboksylony

carburetion: karburacja carcinogen: karcynogen carrier: przenosiciel catalyst: katalizator catenate: katenat cathode: katoda

cathode ray: strumien katodowy

cation: kation cell: komonka

celtium: celt

celsius scale: skala celsjusza

centi: centi

centimeter: centymetr centrifugation: odwirowanie

centrifuge: wirowka

cerium: cer cesium: cez chain: lancucz

chain reaction: reackcja lancuchowa

change: zmiana chelate: chelat

chemical bond: laczenie chemiczne chemical equation: rownanie chemiczne chemical equilibrium: rownowaga chemiczna chemical property: wlasnosc chemiczna chemical reaction: reakcja chemiczna

chemisorption: chemisorpcja

chemistry: chemia chlorate: chloran chloride: chlorek chlorine: chlor

chlorine dioxide: dwutlenek chloru

chlorite: chloryn chloroform: chuloform chlorohydrin: chlorowodor chromatography: chromatografia chrome green: chrom zielony chromic acid: kwas chromowy

chromium: chrom

chromium sulfate: siarczan chromy

circuit: obieg

citric acid: kwas cytrynowy

clamp: klamra

classical mechanics: mechanika klasyczna

clay: glina cobalt: kobalt

coefficients: wspołczynniki

colligative properties: wlasnosci koagulujace

collision: zderzenie

colloid chemistry: chemia koloidalna

colorant: barwnik

colorimetry: kolorymetria columbium: kolumb combination: kombinacja

combined gas laws: prawa gazow polaczonych

combustion: spalanie

common ion effect: efekt wspolnego jonu

complex: zespolenie complex ion: jon zespolony component: skladnik composite: zlozony composition: kompozycja compound: zwiozek compressed gas: gaz zkompresowany concentrated solution: stezony roztwor

concentration: stezenie

conceptual definition: definicja koncepcyjna

condensation: kondensacja condensation polymer: polimer kondensacii

condensation reaction: reakcja kondensacji

conduction: przewodzenie condutivity: przewodnictwo conductor: przewodnik configuration: konfiguracja configurational formula: wzor

konfiguracji

conformation: potwierdzenie congo red: kongijska czerwien conjugate pair: para elementow

conservation: zachawanie

conservation of charge: zachowanie ladunku

constant: stala

constant composition law: prawo stalosa

polaczenia

constituent: konstytuant container: pojemnik contaminant: zatruwacz

continuous spectrum: ciagle spektrum

controlled equipment: wyposazenie kontrolawane dialysis: dializa conversion factor: czynnik przemiany coordinate covalent bond: kowalencyjne

wiazanie wspołczynnikow

copolymer: copolymer copper: copper cork: kork corrosion: korozi covalence: kowalent

covalent bond: polaczenie kowalencyjne covalent molecule: czasteczke kowalencyjna

cover: przykrycie cracking: pekanie cresol: krezól

critical mass: masa krytyczna critical point: punkt krytyczny critical pressure: cisnienie krytyczne

critical-temperature: temperatura krytyczna

crucible: tygiel crystal: krysztal

crystallization: krystalizacja

cubic centimeter: centymetr szescienny curium: sztuczny element radioaktywny

current: prad curve: krzywa cyanogen: cyjan

cyclic compound: zwiozek cykliczny cycloalkane: weglowodor cykliczny

cycloalkene: weglowodor cykliczny

cyclohexane: cyklohexan cyclotron: cyklotron

D

data: dane decay: rozpad

decomposition: rozklad decrepitation: zniszczenie definition: definicja

dehydrating agent: czynnik odwadniajgcy

dehydration: adwadnianie

dehydrogenation: odtluszczanie deionnized water: odjonizowana woda

deliquescence: osuszanie delivery tube: tuba przekazu

denatured alcohol: alkohol denaturowy

density: gestonc depression: depresia derivative: wyciag

destructive distillation: destylacja rozpadu

detergent: detergent deuterium: deuter deuteron: deutryt

developing agent: czynnik rozwijajecy

dextrorotatory: dekstrarotatory

diamond: diament

diatomic gas: dwuatomowy gaz

diborane: dwyboran

dicarboxylic acid: dwuweglowodorowy kwas

diethylamne: dwu etylamina

diffusion: dyfuzja

dihydroxy alcohol: dwuwodnikowy alkohol

diluent: rozcienczalnik

dilute solution: rozcieniczyc roztwor dimethylketone: dwumetylowy keton dinitrobenzene: dwunitro benzen

diolefin: dwuolefin dioxide: dwutlenek dipole: dwupolarny

direct combination: bezposrednia kombinacja direct combustion reaction: bezposrednia reakcja

spalania

direct current: bezposredni strumien

displacement: wymiana

disproportionation: dysproporcjonowanie

dissociation: odlaczenie distillate: destylant distillation: destylacja dolomite: dolomit donor: dawca

dope: narkotyk

dot diagram: diagram kropkowy

double bond: wiazanie podwojne

double-pan balance: rownowaga naczyn poloczonych ethane: etan

double replacement: podwojna zamiana

ductility: ciagliwose

dynamic equlibrium: rownowaga dynamiczna

dysprosium: dysproz

E

effective collision: zderzenie efektywne

effervescence: kipienie efflorescence: kopanie einsteinium: ajnsztajn

electric current: prad elektryczny

electrical conductivity: indukcja elektryczna

electrochemical: elektrochemiczny

electrochemical cell: komorka elektrochemiczna

electrochemistry: elektrochemia

electrode: elektroda

electrodeposition: elektrodepozycjc

electrolysis: elektroliza electrolyte: elektrolit

electrolytic conduction: kondukcja elektrolitycznzexpression: wyrazenie

electrolyze: elektrolizowac

electromotive force: sila elektromotoryczna electromotive series: serie elektromotoryczne

electron: elektron

electron configuration: konfiguracia elektronow

electronegative: elektrycznie ujemny electronegativity: ujemnosc elektryczna

electroplating: platerowanie

electropositive: elektrycznie dodatni electrostatic force: sila elektrostatyczna electrovalence: uklad elektronow na orbicie elecrovalent bonding: polaczenie elektronow

element: element elevation: poziom

empirical formula: wzor doswiadczalny

emulsion: emulsia

endothermic reaction: reakcja endotermiczna

endpoint: koniec

energy lebel: poziom energii

enthalpy: entalpia enzyme: enzym

epoxy řesin: zywica epoksylowa

equation: rowanie equilibrium: rownowaga

equilibrium constant: stala rownowagi

equipment: wyposazenie equivalent: rownowazny

equivalent masses: masy rownowazne

erbium: erb

Erlenmeyer flask: kolba Erlenmeyera

ester: ester

esterification: esteryfikacja

ethanal: etanowy

ethanolamine: etanoalamina ethene: dwuwiozaniowy

ether: eter ethyl: etyl

ethyl acetate: acetat etylowy ethyl alcohol: alkohol etylowy

ethyl eter: etyloeter ethylamine: etylamina ethylbenzene: etylobenzen

ethylene bromide: bromek etylenowy ethylene dichloride: dwuchlorek etylenowy

ethylene glycol: glikol etylenowy

europium: europ
eutectic: eutetyczny
evaporation: odparowanie
excited state: stan podniecenia
exothermic: egzotermiczna
experiment: doswiadczenie
explosive: wybuchowy

extensive properties: wlasnosci rozszerzania

external circuit: obieg zewnetrzny

extinguishing agent: cznnik wygaszajacy

extraction: ekstracja

F

factice: factice family: rodzina fat: tluszcz

fatty acid: kwas tluszczowy fatty alcohol: alkohol tluszczowy

feedstock: karmik

fermentation: fermentacja

fermentation tube: tuba fermentacji

fermium: ferm ferric: zelazowy ferro alloy: stop zelasza ferrous: zelazowy

ferrous sulfate: siarczan zelazowy

fiber: wlokno file: wypelnienie filler: wypelniacz filtrate: filtrowac filtration: filtracja fission: rozszczepianie

fission reactor: reaktor rozszczepiania

fixed: ustalone flame: plomien

flammable material: material palny florence flask: kolba florence flowdiagram: diagram przeplywu

fluoride: fluoran

flurocarbon: welofluor fluorspar: fluorokrzemian

flux: przeplyw force: sila forceps: kleszcze

forensic chemistry: chemia sadownicza

formaldehyde: formaldehyd formation: formowanie formic acid: kwas formatyczny

formula: wzor

formula mass: wzor masy fossil: skamienialosc

fractional distillation: czesciowa destylacja

fracium: frans

free energy: wolna energia free radical: wolny pierwiastek

freezing: zamarzanie

freezing point: punkt zamarzania

freezing point depression: depresyjny punkt

zamarzania

frequency: czestotliwosc

fuel: paliwo

functional group: grupa funkcyjna

fundamental particle: czasteczka podstawowa

funnel: komin fuse: bezpiecznik fused salt: stopiona sol fusible alloy: topliwy stop

fusion: topnienie

fusion reactor: reaktor topnienia

G

gadolinium: gadolin

gallium: gal

gallium arsenide: gal arsenidowy

galvanizing: galwanizacja gamma rays: promienie gamma

garnet: granat gas: gaz

gasification: gazyfikacja gas phase: faza gazowa glycerol: gliceryna glycol: glikol glycols: glykoz

goggles: okulary ochronne

gold: zloto

graduated beaker: zlewka z podzialka

graduated cylinder: cylinder

graduated pipette: pipeta z podzialua

graphite: grafit gram: gram

gram atomic mass: masa atomowa gramowa gram equivalent mass: rownowazna masa

gramowa

gram molecular mass: gramowa masa czasteczzkowa

gram molecular volume: gramowa objetosc orasteczkowa

gravimetric analysis: analiza grawimetruczna -

gravity: przyciaganie grease: tłuszcz

ground state: stan podstawowy

group: grupa

guncotton: wata strzelnicza

gypsum: gips

H

hafnium: hafn half-life: polzycie

half-reaction: poltreakcja

halogens: halogeny hardness: twardosc hard water: twarda woda

heat: cieplo

heat exchange: wymiana ciepla
heat of combustion: cieplo spalania
heat of condensation: cieplo kondensacji
heat of crystallization: cieplo krystalizacji
heat of dilution: cieplo rozpuszczania
heat of formation: cieplo formowania sie

heat of fusion: cieplo topnienia heat of hydration: cieplo uwadniania heat of reaction: cieplo reakcji heat of sublimation: cieplo sublimaacji

heat of solution: cieplo roztworu
heat of transition: cieplo przesuniecia
heat of vaporization: cieplo parowania
heat transfer: cieplo przekazywane
heavy hydrogen: ciezki wodor
heavy water: ciezka woda

helium: hel

heterocyclic: heterocykliczny

heterogenous mixture: mieszanina roznorodna heterohenous reaction: reakcja roznorodna

hertz: hertz wyosko high polymer: polimer holmium: holm

homocyclic: jednorodnocykliczny

homogeneous mixture: mieszanina jednonodna homogeneous reaction: reackcja roznorodna homologous series: serie homologiczne homopolymer: jednorodny polimer

hot-melt: gorace topnienie humectant: humektant

hybridization: wiazalnosc czasteczkowa

hydrate: wodny hydration: uwadnianie

hybride: wiazanie czasteczkowe

hydrocarbon: weglowodor

hydrochloric acid: kwas wodorochlorowy hydrocyanic acid: kwas wodorocyjankowy

hydrocolloid: wodorokoloid

hydrogen: wodor

hydrogenation: wytracanie tluszczy hydrogen bomb: bomba wodorowa hydrogen bond: wiazanie wodorowe hydrogen chloride: chlorek wodoru hydrogen cyanide: cyjanek wodoru hydrogen fluoride: fluorek wodoru hydrogen iodine: jodek wodoru hydrogen peroxide: dwutlenek wodoru hydrogen sulfide: siarczek wodoru hydrigenolysis: wodorogenoliza

hydrolisis: hydroliza

hydrolis constant: stala hydrolizy hydronium ion: ion wodorowy hydrophilic: hydlroliczny hydrophobic: wodowstret

hydroxil group: grupa hydroksylowa

hygroscopic: higroskopijny

hypochlorous acid: kwas podchlorawy

hypothesis: hipoteza

T

ideal gas: gaz doskonaty

identity period: okres tozsamosci

immiscible: nierozpuszczalna w sobie substancja

impermeable: nieprzepuszczalny impingement black: ciemna czern

impregnation: impregnacja

increment: przyrost

impurity: zanieczyszczenie

indanthrene blue: lazurowy biekit indian red: indianska czerwien

indium: ind

indicator: wskaznik

industrial alcohol: alkohol przemyslowy

inert: wewnetrzny inertia: wnetrznosci

industrial diamonds: diamenty przemystowe

infammable: niepalny

infrared-spectroscopy; spektroskopia

inhibitor: opozniacz

initiating explosive: pobudzajacy

initiator: inicjator

inorganic: nieorganiczny

inorganic analysis: analiza nicorganiczna inorganic chemistry: chemia nicorganiczna

insecticide: srodek owadobojczy

instrumental analysis: instrumental analysis

insulin: insulina

insentive properties: wlasnosci intensywnosci

interionic attraction: przyciaganie

interface: granica intermediate: posredni

intermetallic compound: zwiazek wewnatrz

metaliczny

internal circuit: obieg wewnetrzny

interstitial: przerywajeay

iodine: jodyna ion: jon

ion-exchange reaction: reakcja wymiany

ionow

ion-product constant of water:jonowo--skladnikowa stala wody

ioinic conduction: kondukcja jonowa ionic bonding: polaczenie jonowe

ionization: jonizacja

ionization costant: stala jonizacji ionization of energy: jonizacja energii ionization potencial: jonizacja potencjalna

ionogen: jonogen iridium: iryd iron: zelazo

iron blue: niebieskie zelazo iron oxide: tlenek zelaza irreversible: nieodwracalne

isolation: izolacja isomer: izomer

isomerization: izomeryzacja

isopropyl alcohol: alkohol izopropylowy

isotactic: izostatyczny isotonic: izotoniczny isotope: izotop isotropic: izotropowy

IUPAC system: system IUPAC ivory black: czrna kosc sloniowa

J

joule: dzul

K

kelvin scale: skala Kelwina

kerosene: olej ketone: keton kilogram: kilogram

kinetic energy: energia kinetycznz kinetic theory: teoria kinetyczna

kinetics: kinetyka krypton: krypton

L

laboratory burner: palnik laboratoryjny

lactic acid: kwas laktozowy

lactone laktoza lake: jezioro lanthanide series: serie lantanu latent heat: cieplo opoznienia

latent solvent: opoznione rozpuszczenie

lattice: kratownica

Law of Conservation of Mass: Prawo Zachowania metallurgy: metalurgia

Masy

lawrencium: lorens

lead: olow

lead chromate: chromek olowiu

level: poziom

light metal: metal lekki lime: tlenek wapnia limestone: weglan wapnia lipid: odtluszczacz liquefaction: skraplanie liquid crystal: ciekly krysztal

liquor: likier liter: litr

litharge: tlenek olowiu

lithium: lit

litmus paper: papierek lakmusowy

lutetium: lutet lye: soda zraca lyophilic: sodowy

M

macroanalysis: makroanaliza macromolecule: makroczasteczka

magma: magma magnalium: magnal magnesia: magnezia magnesite: magnezyt magnesium: magnez magneson: magnezon magnet: magnes

magnetochemistry: magnesochemia

manometer: manometr maltose: maltoza manganese: mangan

manganese dioxide: dwtlenek manganu

manganic oxide: tlenek manganu

mannitol: manitol mass: masa

mass action: dzialanie masv

mass conservation: zachowanie masy

mass number: liczba masy

matter: materia mechanics: mechanika mechanism: urzadzenie

medicine dropper: kroplomierz lekarski

melting: topnienie

melting point: punkt topnienia mendelevium: mendelejew

mercury: rtec

mesh: oczko

metallic bond: wiazanie metaliczne

metallic conduction: kondukcja metaliczna

metalloid: metaloid a metallurgy: metalurgia

methanal: metanowy methane: metan methanol: metanol methy: metylo

methyl alcohol: alkohol metylowy methylamine: metyloamina microanalysis: mikroanaliza

milli: mili milliliter: millilitr mineral: mineral

mineral acid: kwas mineralny mineral water: woda mineralna

mixture: mieszania

miscible: rozpuszczalne w sobie substancje

moderator: moderator

molal boiling point constant: staly molatywny

punkt gotowania

molal freezing point constant: stally molatywny

punkt zamarzania

molality: molatywnosc

molar solution: roztwor molarny molar volume: wielkosc molarna

molarity: molarnosc molecular: czasteczkowy

molecular formula: wzor czasteczkowy molecular mass: masa czasteczkowa

molecular sieve: masa siwa

mole: mol

molecule: czasteczka molybdenum: molibden monomer: monomer

monomolecular: monomolekularny

N

naphtha: nafta

naphthalene: naftalina

natural gasoline: paliwo naturalne

neodymium: neodym

neon: neon

neptunium: neptun

Nernst distribution law: Prawo Podzialu

Nernsta

Nernst equation: rownanie Nernsta net potential: potencjalnosc netto neutral red: obojetna czerwien neutral solution: roztwor neutralny neutralization: zobojetnianie

neutralization equivalent: rownowaga

neutralizacji

neutron: neutron niacin: niacvn nickel: nikiel niobium: niob nitrate: azotowy nitration: azotowanie nitric acid: kwas azotawy

nitric anhydride: bezwodnik azotawy

nitric oxide: nitride:azotek nitriding: azotujacy

nitrile: nitro

nitrogen: nitrogenowy

nitrogen family: rodzina azotowa nitroglycerin: nitrogliceryna nitrous acid:kwas azotowy

nobelium: nobel

noble gas: gaz szlachetny nomenclature: nomenklatura nonelectrolyte:nieelektrolit

nonmetal: niemetal

nonpolar molecule: niespolaryzowana czasteczka partial pressure: czesciowe cisnienie

normal boiling point: zwykly punkt wrzenia

normai salt: sol zwykla

normal solution: zwykly roztwor

normality: zwyklosc

nuclear energy: energia nuklearna nuclear fission: rozszczepienie nuklearne

nuclear fuel: paliwo nuklearnie

nuclear fusion:

nuclear reaction: reakcja nuklearna nuclear reactor: reaktor nuklearna

nucleon: nukleon nucleus: nukleonowy number: liczba nylon: nylon

O

observed value: wartosc zaobserwowana

octet: oktet oil: olei olefine: olefin one-hole stopper:

open-chain: lanaicz otowarty

operational definition: definicja operacyjna

optical: optyczny

optical rotation: obrot optyczny

orbit: orbita orbital: orbitalny

orbital pair: para orbitalna

order: kolejnosc

order of reaction: kolejnosc

ore: mineral

organic: organiczny

organic chemistry: chemia organiczna organic compound: zwazek organiczny organometallic: organiczno-metaliczny

osmium: osm osmosis: osmoza

axalic acid: kwas oksaliczny oxidation: utlenianie

oxidation number: liczba utleniania

oxidation potential: potencialnosc utleniania

oxidation state: stan utleniania

oxide: tlenek

oxidizing agent: czynnik utleniania

oxygen: tlen

oxygen acid: kwas tlenowy

ozone: ozon

P

packing: zbijanie palladium: paladyn

pair: para

paraffin series: serie parafinowe

particle: czzastka

particle accelerator: akcelerator czastkowy

partition coefficient: wspolczynnik parts per million: czesci milionowe

Pascal: Pascal passivity: pasywnosc

peacock blue: intensywny niebieski

pentane: pentan peptide: peptyd peptization: peptyzacja

percentage by mass: procent w stosunku

percentage composition: sklad

procentowy

percent error: blad procentowy perchlorate: czterotlenek chloru

perfect: idealny perfume: perfumy period: okres periodic: okresowy

periodic law: prawo okresowe periodic table: tablica okresowa

peroxide: dwutlenek petridish: bakteriotworczy petroleum: ropa naftowa

phase: faza

phase equilibrium: rownowaga fasowa

pH meter: pH metr phenol: fenol phenolic: fenolowy

phenolphthalein: fenoloftaleina phenolphthalide: fenoloftalyd

phenyl: fenyl

phosphorus: fosforowy

photochemical oxidant: fotochemiczny utleniacz

photochemistry: fotochemia

photoelectric calorimeter: fotoelectryczny

calorimeter

photon: foton

physical change: zmiana fizyczna

physical equilibrium: fizyczna rownowaga

physical property: wlasnosc fizyczna

physical chemistry:

physiosorption: fizjosorpcja

pigment: pigment

pile: stos pipe: rura

pipe still: rura destylacyjna

pipet (te): pipeta plastic: plastyczny

plasticizer: uplastyczniacz plate theory: teoria plyty

platinum: platyna plutonium: pluton point: punkt

pOH: pOH poison: trucizna

polar bond: wiazanie spolaryzowane polar molecule: czasteczka spolary zowane polarization potential: potencjalnosc plaryzacji

polarographic: polarograficzny

polarographic analysis: analiza polarograficzne polarographic apparatus: aparat polarograficzny

palarographic wave: fald polarograficzna

polonium: polon poly: mele

polybasic acid: kwas melozasadowy poliblend: melosktadnikowiec polycarbonate: poliweglan polychloroprene: polichloropren polycondensation: polikondensacja

polycyclic: policykliczny polyelectrolyte: polielektrolit

polyester: poliester polyethylene: polietylen

polyethylene glycols: glikole polietylenowe

polyglycol: poliglikol

polyhydric alcohol: alkohol poliwodorowy

polyisoprene: poliizopren

polymer: polimer

polymerization: polimeryzacja polypropylene: polipropylen polystyrene: polistyren

polytetrafluoro ethylene: etylen politetrafluorowy

polyvinyl acetate: acetat poliwinylowy polyvinyl alcohol: alkohol poliwinylowy polyvinyl chloride: chlorek poliwinylu polyvinyl ether: eter poliwinylowy

porcelain: porcelana poromeric: porometryczny

positron: positron potash: weglan potasu potassium: potas

potassium nitrate: azotek potasu potassium permanganate: permanganat

potasu

potential energy: energia potencjalna potentiometric titration: potenciometriczna

tyracja

powder metallurgy: metalurgia prochowa

praseodymium: prazeodyn

precipitant: opad precipitate: opadac precipitation: opady

precipitation titration: stezone opady

prepolymer: prepolimer preservative: zakonserwawany

prill: czastka

primary alcohol: alkohol pierwotny

producer gas: gazotworka

product: produkt promethium: promet promoter: promotor proof: dowod

property: wlasnosc

propionic acid: kwas propionowy

propyl: propyl propylene: propyl protactinium: protaktyn

protolysis reaction: reakcja protolizy proton acceptor: przyjmujacy proton proton donor: oddajacy proton Prussian blue: Pruski blekit

purity: czystosc pyrites: piryty pyrolysis: piroliza pyrrole: pyrol

pyruvic acid: kwas pyruwiczny

Q

qualitative analysis: analiza jakosciowa

quality control: kontrola jakosci

quanta: ilosc

quantitative analysis: analiza ilosciowa

quartz: kwarc quinine: trychnina quinone: trychnion

R

radiation: promieniowanie

radical: pierwiastek

radioactive decay: rozpad radioaktywny radioactive series: serie radioaktywne

radioactivity: radioaktywnosc radiocarbon: wegiel radioaktywny

radioisotope: izotop radium: rad radius: promien radon: radon rare: rzadki

rare earth: rzadka ziemia rare gas: rzadki gaz rare metal: rzadki metal

rare-determining step: etap wyznaczania

tempa

ray: strumien reactant: rektant

reaction mechanism: mechanizm reakcji

reaction rate: tempo reakcji

reagent: reagent

rearrangement: przeszeregowanie

reaction: reakcja reactor: reaktor

reclaiming: zazadac ponownie rectification: rektyfikacja

redox reaction: reakcja redukcji-utleniania

reducing agent: czynnik redukujcy reducing flame: plomien redukujocy

reduction: redukcja

reduction potential: potencjalnosc redukcji

refining: rafinacja reflux: odplyw

refrigerant: zamrazalnik regeneration: regeneracja

reinforcing agent: czynnik wzmacniajpay

repellent: nieprzepuszczalny replacement: wymiana replication: replikowanie

reversible reaction: reakcja odwracalne

rhenium: ren rhodium: rod

ribonucleic acid (RNA): kwas

rybonukleinowy

ring: pierscien
ring stand: podjum
rig structure:
rod: kij
rubber: guma
rubidium: rubid

ruby: gleboka czerwien

rust: rdza ruthenium: ruten

S

saccharose: sacharoza

sal soda: sal soda

salt: sol

salt bridge: most solny samarium: samar

saponification: zobojetnianie

sapphire: szafir

saturated compound: zwiozek nasycony

saturated solution: roztwor

scale: skala scadium: skand

scavenger: odpadozerny scientific data: dane naukowa scientific method: metoda naukowa scientific notation: zapis naukowy

scissors: nozyce sealant: sklejacz

sedimentation: osadzanie

sedimentary rock: skala osadowa sedimentation potential: potencjalnosc

osadzania

secondary alcohol: alkohol wtorny seed crystal: krysztal ziarnisty

selenium: selen

semiconductor: polkonduktor semimicroanalysis: polmikroanaliza semipermeable: polprzepuszczalny semisynthetic: polsyntetyczny

sequesterin agent: agent sekwestrian

series: serie

serum: plyn limfatyczny

sewage treatment: oczyszczanie sciekow

shell: skorupa

silica gel: zel krzemwy silicate: krzemian silicon: krzem

silicon carbide: weglik krzemu

silicone: silikon

silicone oil: olej silikonowy

silver: srebo

single replacement: pojedyncza wymiana

sinter: miazga

sintered crucible: tygiel

slow oxidation: powolne utlenianie

sludge: maz slurry: blotnisty smelt: smelt smog: smug soda: soda

soda ash: popiol sodowy

sodium: soda

sodium chloride: chloran sodowy sodium hydroxide: wodorotlenek sodu

sol: sol

solid solution: roztwor staly

solidus: staly

soliquoid: soliquoidalny solubility: rozpuszczalnosc

solubility curve: krzywa rozpuszczalności solubility product constant: stala wyniku rospuszczalnosci

solubility product expression: wyrazenie wyniku

rozpuszczalnosci

solute: rozpuszczone czostiki

solution: roztwor

solution equilibrium: rownowaga roztworu

solvent: rozpuszczalnik

sour: kwasny

specific heat: cieplo specyficzne

specific gravity: przyciaganie specyficzne

spectral lines: linie spektralne spectrometer: spektrometr spectroscopy: spektroskopia

spontaneous chemical change: samoczynna

zmiana chemiczna

spontaneous ignition: samoczynny zaplon

stability: stabilnosc

stability constant: stala stabilnosci

stabilization: stabilizacja stabilizer: stabilizator

stable compound: zwiozek trwaly

stain: plama

standard calomel electrode: standardowa elektroda

tlenku rteci

standard condition: warunki standardowe

standard electrode potential: standardowa

potencjalnosc elektrody

standard heat of formation: standardowe ciepto

tworzenia

potencialnosc utleniania redukcji

standard pressure: cisnienie standardowe standard solution: rozwiazanie standartowe

starch: glukoza

state: stan

steam distillation: destylacja parowa

stearic acid: kwas staerytowy

steel: stal

stereochemestry: stereochemia stereoisomer: stereoizomer stoichiometry: stoi chiometria

stopper: zatrzymywacz

STP: STP

straight -chain compond: zwiozek prosto

lancuchowy

strip: pasek

strong acid: mocny kwas strong base:mocna zasada strong electrolyte: mocny elektrolit

strontium: stront

structural formula: wzor strukturalny subatomic particle: czastka podatomowa

sublevel: podpoziom sublimate: sublimator sublimation: sublimacia sublime: sublimowac subscript: podskrypt subshell: podskorupa substance: substancia substituent: skladnik

substitution reaction: reakcja podstawiania

substrate: substrat sucrose: sacharoza sulfur: siarka

sulfuric acid: kwas siarkowy supercooled: super przestudzony superoxides: super nadtlenki

supersaturated solution: przesycony roztwor

supersaturation: nadsaturacja

surface: powierzchnia

surface activity: aktywnosc powierzchniow surface-active agent: cznnik powierzchniowy

surface area: pole powierzchni

surface chemistry: chemia powierzchniowa surface orientation: orientacja powierzchniowa surface reaction: reakcja powierzchniowa

surface tension: napiecie powierzchniowe

suspension: zowiesina

symbol: symbol

synchroton: synchroton

syndet: locznik

synthesis: synteza

synthesis gas: gaz syntezowy

standard oxidation-reduction potential: standardowa synthetic resin: zywica

syntetyczna

tantalum: tantal

tar: tar

tartaric acid: kwas tartaryczny

technetium: technet technology: technologia tellurium: tellur

temperature: temperatura

terbium: terb

terephtalic acid: kwas teretaliczny

ternary: trojelementowy

ternary acid: kwas trojelomentowy tertiary alcohol: alkohol trzeciorzedowy

terylene: wlokno sztuczne test tube: tuba testowa

test tube holder: trzymacz tuby testowej test tube rack: rama tuby testowej

tetrachloride: tetrachlorek

tetrafluoroethylene: tetrafluoroetylen

tetramer: tetramer thallium: tal theoretical plate: theory: teoria

thermal diffusion: rozprazenie termiczne thermal polymeration: polimeryzacja

thermite: termit

thermobalance: balans termiczny thermochemistry: termochemia thermocouple: para termiczna

thermoform: termoform

thermonuclear device: narzedzie termonuklearne unstable compound: swiozek nietrwaty

thermonuclear reaction: reakcja termonuklearna uranium: uran

thermoplastic: termoplastyczny

thermosetting: miejsce

termiczne

thiamine: tiamina

thiol: tiol

thistle tube: tuba tistolowa

thorium: tor thalium: tul tin: blacha

tincture: zabarwienie

titanium: tytan titrant: stezacz titration: stezanie toluene: toluen toner: tonizator tongs: szczypce torn: kolec

trace element: pozostalosc tracer: konturowacz

transfer pipette: pipeta prekazujaca

transference number: liczba przekazywania transition element: element przesuniocia

transition series: serie przesuniec transmutation: tranmutacja

transuranic element: element trannmutacji

triad: triada

trichlorothylene: trojchloroetylen triclesyl phosphate: trojkrezylofosforan

tricyclie: troicykliczny

triethanolamine: trojetylonomanowy triethylaluminum: trojtalomanowy

triglyceride: trojgliceran

trihydroxy alcohol: trojdoksowy alkohol

trioxide: troitlenek

triple beam balance: rownowaga troj wymiarowa volume: objetosc

triple bond: potrojne wiazanie triple point: punkt potrojny

tritium: tryt

true solution: roztwor wlasciwy

tubing: tubowanie tungsten: tungsten

tungsten carbide: weglik tungsteny two-hole stopper: dwu otworowy zatrzymywacz

ultimate analysis: analiza koncowa ultraviolet radiation: promieniowanie uncertainty principle: zasada niepewnosci uniform dispersion: jednakowe rezbicie

unit: iednostka

unsaturated compound: zwiozek nienasycony

unsaturation: nienasycenie

 $\mathbf{v}$

vacancy: wakant

vacuum condensing point: punkt prozniowej

condensacii

vacuum cristalization: krystalizacja prozniowa vacuum crystallizer: krystalizator prozniowy vacuum distillation: destylacja prozniowa

valence: walencia

valence electrons: electrony walencyjne

vanadium: wanad

Van der Waals force: sila Van der Wablsa Van't Hoff equation: rownanie Van't Hoffa Vant't Hoff isochore: izochora Van't Hoffa Van't Hoff isotherm: izoterma Van't Hoffa

vapor: parowanie

vapor pressure: cisnienie parowania

vapor pressure depression: depresja cisnienia

parowania

vehicle: wehikut

velocity: predkosc wektorowe velocity of light: predkosc swiatla

vicinal: soriedni vinegar: ocet vinvl: winvl

vinyl chlorid: chlor wynilu

viscocity: kleistosc

viscous liquid: plyn kleisty

vitreous: gladki

volatile: latwo parujocy volatitily: wolatyjacy volatilize: odparowywanie

volt: wolt

voltaic cell: komorka woltowa

volume bottle: butla objetosciowa volumetric analysis: analiza objetosciowa volumetric flask: kolba objetosciowometryczna volumetric pipet: pipeta objetosciowometryczne vulcanization: wulkanizacja

W

water: woda

water gas: gaz wodny water glass: szklo wodne

water of crystallization: woda krystalizacji

water of hydration: woda hydralacji water softening: zmiekczanie wody water pollution: zanieczyszczenie wody

water vapor: para wodna

wave: fala

wave lenth: dlagosc fali wave velocity: predkosc fali

waxes: woski

weak acid: slaby kwas weak base: slaba zasada

weak electrolyte: slaby elektrolit weighing battle: butla do wazenia

weight: waga

wire gauze: izolocja drutu wood alcohol: alkohol drzewny

 $\mathbf{X}$

xenon: ksenon X-rays: promienie X xylene: ksylen

Y

yeast: drozdze ytterbium: iterb

Z

zeolite: zeolit

zero group: grupa zerowa

zinc: cynk

zirconium: cyrkon

zone refining: strefa rafinacji